Sosyalist

DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ

Haftalık Siyasi Gazete • Sahibi: Hikmet Kıvılcımlı • YIL: 1 Sayı: 28 30 Nisan 1971 Salı • Fiyatı: 100 Kuruş

A. KARAOSMANOGLU PERDEYİ ARALADI, AMA ...

Devalüasyonunun (paranın değerinin düşürülmesinin) dış baskılarla yapıldığını Karaosmanoğlu Devlet Rakamı olarak bir kere daha göze batırdı.

«1967-70 yılları arasında yurda giren 112,9 milyon dolar yabancı sermaye, 121,9 milyon dolar bir transfer etmiştir (aşırmıştır).

Demek halkımızın 100 kuruşunu bir gecede 33 kuruşa düşüren güç «dış baskıdır». Yalnız dış baskı mı? Hayır. Karaosmanoğlu diyor ki: «Bundan sonra çeşitli ticarethanelerin (parababalarının şirketleri) verdikleri belgeler, aldıkları krediler, yararlandıkları imkânlar kontrole tabi tutulacaktır.»

Demek «etki» sadece dıştan gelmiyor. «Kontrole tabi tutulacak» olan yerli parababalarında etki, diyor.

Açıkça dışta yaşanacı içte yerli parababaları Türkiye'nin ekonomisine hükmedip halka göz açtırmıyorlar.

Karaosmanoğlu işin bu yanına akıl erdiremiyor. Sadece bunları «kontrol» etmeyi öneriyor. Devletçiliğimiz bu «kontrolü» işini oldu olası yapar. Bir türlü «kontrol» edemez. Ekmez. Daha çok «teşvik» adıyla yerli parababalarını semirtmek görevinden öteye gidemez.

Karaosmanoğlu kangren olmuş yaraların hiç olmazsa bazılarını teşhis edebilmiş. «Boraks'tan başka devletleştirilebilecek stratejik madenler henüz tesbit edilememiş. Bu konularda, bazı sektörlerin göstereceği çaba ve madenlerin miktar ve ekonomideki önemleri, devletleştirip devletleştirilmemesi kararında etkili olacaktır.»

Karaosmanoğlu «Boraks'tan başka devletleştirilecek maden tesbit» edememiş. En stratejik. Yurdumuzun can damarı petrol yabancı şirketler tarafından çapul ediliyor. Bu her nedense «tesbit» edilememiş. Dış ticaret adına binbir dalaverayla halkı soyan şirketler de gözden kaçmış.

Asıl Karaosmanoğlu'nun en geçtiği bütün bu şirketlerin banka musluklarından hiç söz edilmemiş. Yerli ve yabancı parababaları şirket ve banka çatısı altında yuvalanmışlardır. Balık buradan kokmaktadır. Bu iş sadece «kontrol»le geçiştirilemez.

Perde aralanınca yerli yabancı parababaları ciyak ciyak bağırmağa başladılar. İstanbul Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı Ertuğrul Soysal ırırıp kı yırttıktan sonra sanayicilerimizin Karaosmanoğlu'nun sözlerine «çok kırıl-

(Devamı 2. sayfada)

«BÜYÜK HESAPLAR» «KÜÇÜK HESAPLAR»

Dr.Hikmet Kıvılcımlı

Türkçenin: «Köprüden köydü, değneksiz geçmek» diye bir atasözü vardır. Parababalarının, hele 1950 denberi iki ritmik saat dönemli 10'ar yıldır süren DP ve AP iktidarları öyle vurgun yaptılar.

27 Mayıs, Ordu Vurucu Gücü ile bir Politika değişikliği getirdi. Ondan önce, Parababalarımız, Firavunlar çağındanberi alıştıkları rahatlıkla «Dümeneyim kelepçe vurulur» prensiplerini «Hür İktisat» sütunlarında açık saçık sergilemekte sakınca değil mutluluk duyarlardı. 27 Mayıs: çok utangaç ergenlik çağı diliyle, «Komünizme taşmayı önleyecek son bent» diye nitelediklerı «Sosyalizm» düşüncesini açıkça «antimandre», hele «teşvik» etmesler bile göz yumdular.

Ancak, kısa günde, İmama teslimsine, ne kanunun ve nede Anayasanın ülkeye hiç bir şey getiremiyeceğini bütün açılığı ile tattılar. Halk çocukları idiler çoğunlukla. Parababaları onların Halkın içine girmemelerini, Halkla kaynaşmamaları için, onları her şey yapmıya hazırdılar. Meclisler ustalı yaptılar. Orada mumyalaştırma çalıştılar. Halk çocukları canlıydılar. Onları imasabetli yapabilirler, hepsinin ayrı Anıtkabirleriyle ülkeyi doldurabilirlerdi. Olmadı. Öldüremediler.

12 Mart, Ordu Vurucu Gücü hangi Politika değişikliğini getirdi? Önce 27 Mayıs'ın gölgesine: Anayasa'ya sığındı. 27 Mayıs'ta, eski Anayasayı Ordu hizmet kanunu maddesiyle savunmak için atılım yaptığını söyledi. Sonra eski Anayasayı kaldırdıydı. 12 Mart'ta varolan Anayasayı kaldırma niyeti açıklanmadı. Yalnız Parlamenterizme mehil verdi. Parlamentarizm ise oybirliği ve işbirliği ile Anayasa'yı kaldıracak darbeyi «Allah, Allah!» diyerek bekliyor.

27 Mayıs «Komünizme taşmayı önleyecek son bent» olmayı öne sürmüştü. 12 Mart, daha ertesi gün: «Sosyalizme taşmayı önleyecek son bent» olmayı önerdi. Hiç değilse ilk uygulaması o yönde başardı. Şimdi, 12 Mart kotarımı «Kol kırılır, yen içinde» örtesi: «Sobaylarını yahut «Sobapları iki si de aynı şeyi değiştirmek yoluna yöneldi. Finans-Kapital böyle «sobayı» yahut «Sobap» istemiyor. Allahın işine nasıl karışılmaz. Parlamento'nun işine de öyle karışılmamalıdır kanısında. Parlamento öyle imanlı bir varlıktır ki, ona el kaldıran, önünde hemen secdeye kapanıp çarpılmalıdır.

Öyleyse, ne idüğü belirsiz «Reformlar» görünüşü altında, makro-ecel Parlamento niçin bıkkı altına alındı? Gerçekten «Anayasanın emrettiği Reformlar» özleniyorsa, Hükümet Programında niçin «genel laf» lardan başka hiç bir şey yok? İş yapacak bir kabine o kadar çok soyut laf etmez. Bütün söylenenler, Hükümet Programı da, Başbakanın gazetelerde iki gün süren sütunlar ve sayfalar dolusu açıklamaları da, yapılmak istenenleri yaravanlama havasını taşıyor.

En sonra, «Vehbi'nin Kerrâkesi» kaldırılınca, altında güçlükle saklanan Finans-Kapital'in gerçek yüzü çıktı. «Kerrâke» Vehbi'nindi ve Vehbi «Vehbi Koç» tu. «Koç Holding Otomotiv Grubu» Tarabya Otelinde bir «Bayiler Toplantısı» yaptı. Orada: «Türk toplumunun ... İş Adamlarından Vehbi Koç» Muhtıra'yı örten kerrâkesin (ince maka'nın) sesnu kaldırdı. B. Vehbi'ye göre:

«Toplumun içine düştüğü bunalıma Parlamento çare bulamayınca Ordu Muhtırası verilmiştir.

«Bunalım» nedir? B. Vehbi: «İşçi-Gençlik hareketlerine sağ-sol çatışmalarına» boş veriyor. Onu asıl ... şey Demirel'ci «Ekonomik kararlardaki ...» dir. B. Vehbi, asıl «Hür teşebbüs olmasının ... korkulmasını söylemektedir» (Gaz. 10/4/1971)

Koçların savundukları «Hür teşebbüs» kimdir? Elbet Tekelci Parababalarının esdikleri gerçekten serbest rekabetçi orta ve ufak «Vahşi Sermaye» değildir. Koç'un söylediği gibi:

«Türk toplumunu, ... nisbette ucuz fiyat ve yüksek kalitede mal ve hizmet sunmayı görev sayınak»

Halkın gözüne kül serpen bir «laf ola beri gel» dir. Çünkü, Türkiye'nin 73 bölgesinde 73 bayilik kuran ANADOL otomobilleri, ilk satışı 20 bin liraya çıkarılmıştı. Şimdi 60 bin liraya geçti: birkaç yıl içinde 3 kat pahalılık. Finans Holding'leri için 20

(Devamı 2. sayfada)

20. yılında B.Almanyadaki «Hür (!) Avrupa Radyosu»

2. Dünya Savaşı 1945'de sona erdiği zaman Emperyalist blokun önündeki manzara tam bir felaketti. Bütün doğu Avrupa ülkelerinde işçi sı-... Fransa ve İtalya gibi kapitalizmin iki sağlam kalesinde dahi komünistler savaş sırasında gösterdikleri yurtseverlikten dolayı geniş halk yığınlarının sevgisini kazanmıştı. (Bu iki ülkede Komünist Partilerinin hâlâ güçlü olmasının bir sebebi de 2. Dünya Savaşı sırasında faşizme karşı verdikleri amansız mücadeledir.) Asya'da ise Çin halkı binlerce yıl süren çilesini geride bırakarak Sosyalizme yürüyordu. ... Kore ve Vietnam sosyalistleri de ülkelerinin önemli bir kısmından sömürücü sınıfları kovmuşlardı.

Genel olarak emperyalistler için karanlık olan bu manzara özel olarak istismar kaynağı olan Berlin meselesi çıkarıldı. Artık savaş yıllarında övmeye mecbur kaldıkları «Stalingrad kahramanı» Sovyet askeri gitmiş, yerini «korkunç bir canavar» almıştı.

Şu sıralarda faaliyete geçen ve kısa zamanda ... «Hür (!) Avrupa Radyosu» ve onun şubesi olan «Kurtuluş (!) Radyosu» doğu Avrupa'daki genç sosyalist ülkeleri propagandalarıyla karıştırmak amacıyla yayınlara başladı. Yüzyıllarca sömürü düzeni altında yaşamış olan ve bir yığın kapitalizm - öncesi kalıntıyı da beraberinde doğu Avrupa ülkelerinde durum ise gerçekten kritikti. Devlet makinasının başına geçen işçi sınıfı kaçınılmaz olarak bocalıyordu. Herşeye rağmen «Hür Avrupa Radyosu» umduğunu bulamadı. Doğu Avrupa halkları sömürü düzenini ebediyen ülkelerinden kovmuşlardı bir kere.

«Soğuk Savaşın» en keskin olduğu zamanlarda uçurulan bir balon «Amerikan emperyalizmi için bir ölçüde farklıydı

(Devamı 2. sayfada)

MAKİNE - KİMYA GREVİ ERTELENDİ

M.K.E. işyerlerindeki 13.000 işçinin greve gitmesi yolunda alınan kararı Bakanlar Kurulu'nca «milli güvenlik» gerekçesiyle 1 ay ertelenmiştir.

Böylece yeni kabinenin işçilerle ilgili ilk icraatı, eski Demirel hükümetinin icraatından ayrımadır.

Finans kapitalin denetimindeki kabine işçi sınıfına karşı açık - demokratik tutumunu ilân etmiştir.

Gösterilen «Milli Güvenlik» gerekçesi bir yutturmacadır. O güvenlik bizce «milli» değil, gayrı milli bir güvenliktir. Egemen sınıfların güvenliğidir, emperyalizmin güvenliğidir, halk ve ... düşmanı zalim-gerici sömürücülerin güvenliğidir.

Köy enstitüleri açılmalıdır

Geçtiğimiz hafta içinde köy enstitülerinin kuruluş yıldönümlerinden birini daha «kutladık».

Köy enstitüleri zamanın CHP iktidarı tarafından köylerde irticaya karşı laik öğretmenler yetiştirmek amacıyla kurulmuştu. Ne var ki, köy enstitülerinde devrimci akımlar gelişti. Halk çocukları halkın kurtuluş yolunu okuyorlar, öğreniyorlardı.

Bu devrimci gelişmeden telaşlanan İ.İ. Paşa Köy enstitülerinden rahatsı-

(Devamı 2. sayfada)

Ordu - Gençlik işçi sınıfı hizmetinde

İŞÇİ SINIFI PARTİSİ EMRİNDE İKİNCİ HALK KURTULUŞ SAVAŞIMIZIN SİYASİ MÜCADELESİ İÇİN KENETLENECEKTİR!

27 Mayıs 1960 olayını neler doğurdu?

1960 27 Mayıs, sosyal antika altınolduklerimizden bir tanesidir. Sosyaldir; çünkü, halk sınıf ve tabakalarının ekonomik ve sosyal birikimi sonucudur. Antikadır; çünkü, olayı yaratan kahramanları, ordu vurucu gücümüzle aydın gençliğimizdir. Bu iki tarihi kollektif aksiyon geleneğimiz, modern sosyal sınıf ideolojisi gütmedikleri için, son tahlilde modern sosyal sınıflarımızdan belli birisinin kontroluna girecekti: öyle oldu: Finans-Kapitalin ve emperyalizmin oyuncaklaştırmasına uğradı.. O günleri yaşayanlar inkâra kalkışamıyacakları olaylar birbirini izler: Ordu, gençliğin dayanağından: gençlik, ordunun güvenliğinden destek bulmuş; gericilik profesörleri ve gerici - satılık generalleri tecrit ederek, vuruş yapılmıştır. Söylemeğe lüzum yok: hükümet ve devlet zaten (mefluçtu); tek uyanık olan CIA ayı'la USA idi: oyunu sonra çıktı. Bir de şunu ekleyelim: Biz kansız devrimc. olayın içinde; memur ve küçükburjuva bürokrat kılıkıyuklarımız, ordu ve gençliğin kuyruğuna takılmış; işçi sınıfımız ve diğer halk yığınlarımız, hareketi pasifçe destekler: finans-kapital ve tefeci-bezirgânlarımız «tasfire sabote planlarını uygulamaya koyulmuşlardır. Şunu da unutmayalım: muhkaris derebeyi devletçiliğimiz, bekâsı endişesiyle, tefeci-bezirgânlarımızla olanlar arası ve yerli Finans-Kapital arasında tarihi, köprü kurma görevini tecrübek şekilde uygulamıştır.

27 Mayıs 1960 altınotluğu neleri doğurdu?

İşçi sınıfımızın sosyal uyanışına cevap olarak ... : TİP!

Ordu gençliğimize kılıç hakkı olarak. Tabii Senatörlük ve bir de tırmık: Milli Güvenlik Meclisi!

Aydın gençliğimize kalem hakkı: Üniversite özerkliği ve alternatif olarak, yeniden sıyrıgalarına ... Hatip ve yuvalar.

Köylümüze hediyesi : af

Şehirlimize lutufu : Tasarruf bonosu ve çesnil ayanları:

Finans - Kapitalin ve tefeci - bezirgânlarına aslan payı : Devletçiliğimiz!

Devletçiliğimize hediyesi : Anayasa, çift meclis, anayasa mahkemesi, seçim kanunu, planlama vs.

Emperyalizme sadakat: NATO'ya CENTO'ya ve Amerikalı ikili Anlaşmalara bağlıyız!

Artık biliyoruz: İlk beş sene, sosyalizmimizi mirasyedi-bezirganlara harcayan; son beş senede, hayvanı sol evlâtları sokağa döken TİP. yırıcı sol evlâtlarını sokağa döken TİP. 27 Mayıs 1960 olayının bir hediyesidir.

(Devamı 2. sayfada)

İşçi Sınıfı partisi nedir ?

VATAN PARTİSİ

Tüzüğü ve Programı

ÇIKTI

Yerli yabancı parababalarının yarattığı işsizlik ve pahalılık BİR İŞÇİYİ CANINDAN ETTİ

Haber Ajansı yazıyor (18/4/1971): Haydar Mahallesi İrfan Ahmet Sokağında oturan «Yaşar Çarak» adında 45 yaşında bir işçi geçim yetersizliği yüzünden kendini üçüncü katından aşağı atarak intihar etmiştir.

Üç kişilik ailenin reisi olan Baba Çarak'ın ölümüne işsiz kalması ve hayat pahalılığı karşısında ailesinin geçimini temin edememesi sebep olmuştur.

İşçi Yaşar Çarak'ın karısı şöyle anlatıyor :

«— Son zamanlarda işinden çıkarılmıştı. Bir türlü de iş bulamıyordu. Evden dışarı hiç çıkmıyordu. Mali durumumuz bozulduğundan geçinmemizde zorlaşmıştı. Zar zor geçiniyorduk. Babam durumu çok üzülüyordu»

İşsizlik ve hayat pahalılığına dayanamayarak intihar eden Yaşar Çarak'ın oğlu da :

«— Babam bir gece annemden beş lira istemişti. Annem de para olmadığından veremeyince hiç bir şey demedi. Odasına girip yattı. Sabahleyin bir de kalktığımızda ne görelim. Kendini üçüncü kattan aşağı atmış.»

Yaşar Çarak sermaye düzeninin milyonlarca kurbanından sadece bir tanesidir. Hayat pahalılığının kudurmuşçasına arttığı günümüzde işçi sınıfına tarihi bir görev düşmektedir: Halkımızı teşkilâtlamak ve yerli - yabancı gericiler cephesine karşı «İlerici Halk Cephesi»ni meydana getirmek. Elbette ki işçi sınıfı ancak kendi SİYASİ örgütü ile, yâni işçi sınıfı partisi ile bu görevi başarabilir.

ASIL GÖREVİMİZ halkımızın kurtuluşu için, ACİL GÖREVİMİZ işçi sınıfı partisini vücuda getirmektir. Bu iki tarihi görevin üstesinden geldiğimiz zaman ardından Yaşar Çarak'a ve onun halkımıza olan borcumuzu ödemiş olacağız.

YENİ ZAMLAR

... la başlayacaktır.

(Devamı 2. Sayfada)

SOSYALİZM TARİHİMİZDEN TEORİK BİR BELGE

— IX —

Neye ve niçin teori?

Bizde sanıldığından çok genelleşmiş bir kanı var: Parti günlüğe dek hep teoriye önem verdi, pratiği ihmal etti, denir. Yahut bu düşünce şöyle anlatılır: Bizde yeteri kertede teorici var, ancak pratikçilere muhtacız.

Bu bakımda üç yan var: 1) Haklı olduğu yan; 2) Haksız olduğu yan; 3) Karıştırıldığı yan.

1 — Haklı Yan: Yukarıki bakımda doğru bir yanın bulunduğu anlaşılmama. Yâni yukarıki bakıma hak verdiren gözükür sebep, o bakımın nedeni var demek istiyoruz.

Niçin kimileri bizde teoriyi efsaneleştiriyorlar.

Gerçekten Türkiye'de bilimsel sosyalizm, ilkin bir aydın davranışı olarak başladı. Ve çok kez sosyalizmin bütün çabalarını yayın alanında temerküz ettirdi. En çok işitilen ve istenen birahan şey, legal yayınlardı.

Ne var ki, bu yayınların tümüne bir göz atılacak olursa, orada sistemalık bir ülkü propagandasından çok sosyalizme şöyle böyle değen pıhtısı dağınık makale parçacıkları görülür. Bu sistemsizlikları sekterleşmekle gerilemedi.

Zaten burjuvazinin baskısı da başlamıştı. Bu şartlar altında yığınlarla temasta bulunan hareket bölümü yeni şartlara uygun yeni biçimler kazanırken, görünürde kalan yayınlardan yığınlaşmak istiyenler, istemiyenleri de birlikte sürükliyerek ömürlerini tükettiler. Hareketin bürokrasi ve sekterizm ile başlıyan aşınma epey gürültülerle karanlara uğradı.

Yığın hareketinden [illegible] ederek uzak kalan bu başlangıç kırçakların teoricilığı suçlama vesilesini verdi. Çünkü bu kırçakları bürokrasiyi ve sekterizmi «teori» sayıyorlardı.

2 — Haksız Yan: Bizde teoriyi fazla görenler, genellikle Leninci Marksizme göre teorinin esasında tereddüt ediyorlar.

«Teori bütün dünya işçi hareketi [illegible] tecrübesidir.» (Stalin: Leninizm Meseleleri)

Ve Lenin'in yukarıda belirttiğimiz üçüncü hatırlamıyorlar.

Bugün bütün dünya hareketinin denemeleri, birinci dünya gerçek sosyalist Partisince (III. Enternasyonalce) sentezleştiriliyor. II. Enternasyonal çağının dağınıklığından kurtulmak ve önceğin Lenin'in içinde [illegible] durumunu müzeye kaldırmış bulunmak her sosyalist Partisinin o büyük işte taşıyacağı yükünü bayliden bayliye hafifletmiştir.

Ancak, hiç unutmıya gelmez: yalnızca hafiflemiştir, yoksa büsbütün ortadan kaldırmış değildir... Ne kadar geri, genç olursalar olsunlar, bütün uluslararası örgüt şubeleri elbet dünya işçi hareketinin denemelerini sentezleştirmekte bir işbölümü düzenine girmek zorundadırlar.

Oysa, uluslararası genel hareket teorisi yetemez. Her şubeliyen kendi alanında kendi sınıf ilişkilerini formülleştirmek zorundadır. Benzer ülkelerin denemelerinden ders alacaktır. O derslerde edinilmiş kendi kanaatlerini öne sürmek yetmez. Kendi ülkesinin sosyal güçlerini göz önünde tutarak, bizde yaşanılmış millî denemeler teorileştirilmiş midirler? Hayır.

Öyle ise bizde teori, fazla olmak şöyle dursun, ekseriya daha aşağıdadır. Eğer teoriyi bir sistem ve bilimsel bir esastan sayıyorsak, teorinin en canlı bölümünde büyük bir yoklukla karşı karşıyayız.

Ortada teori denilen şey yokken, teoriciyeler çoktur demek, neye benzer? Deniz bulunmıyan bir ülkede herkesin açıktan deniz ne kaptan olduğunu ilân etmek kadar abes (saçma) olmaz mı?

MACARİSTANDA

Öğretmenler Birliği ve eğitim meselesi

— II —

Macar devlet yöneticileri çoğunlukla sendikacılardan teşekkül ettiği için sorunlarımızı çok daha iyi biliyorlar. Ve bizlerle birlikte çözüm yolu bulmaya çalışıyorlar. Ama sendikanın başlıca isteklerinde devletle aramızda çatışma ve çelişkiler oluyor. Hatta bazan yumruğumuzu masaya vuracak kadar işi ilerletiyoruz.

Sendikamız yayınlarını üyelerimizi yetiştirme ve geliştirme amacıyla çok ucuz veririz.

Örneğin: 90 forinte maletliğimiz yayını 30 forinte veririz.

Öğrencilerin daha iyi yetişmelerini sağlamak amacıyla, sendikamız bu günkü ders kitaplarının eksik yanları olduğu kanısına vardığından, bundan böyle ders kitaplarını sendika bastırıp dağıtacaktır. Bunun da parasını devlet karşılıyacaktır.

İkili öğretim yapan bazı okullarımız vardır. Köyleri gezdiğinizde üç sınıflı, tek öğretmenli okulla, çok az olmasına karşın, karşılaşacaksınız.

Halk Eğitimi: Kurtuluştan sonra genel bir Okuma ve Okutma Kampanyası açıldı. Öyle oldu ki aynı okulda dede, baba, oğul okudular. Böylece bu alanda da ilerlemeler kaydettik. Kısa zamanda bir çoğunu okur-yazar etmeyi başardık. 60 yaşından aşağı, vatandaşlarımızda okur-yazar olmayan yoktur. Bugün her köyde sinema ve tiyatro mevcuttur. Tiyatroya giden vatandaşın vereceği bilet ücretinin % 30'unu devlet öder.

Macaristan'da çocukların % 98.6 sı okula [illegible] ailelerin çocuklarıdır devam etmeyen. Her türlü çareye baş vurduğumuz halde bir türlü bunların devamını sağlıyamadık.

Üniversiteden mezun olanların sayısı her yıl ortalama 12.000 dir. Hâlen Macaristan'ın yüksek öğretim yapan 92 kurumunda 90 binden fazla öğrenci vardır. Bu öğrencilerin hemen hepsi % 96'sı burs almakta veya çeşitli yardımlar görmektedir.

Bunun dışında 1500 Macar genci devlet bursuyla yabancı üniversitelerde okumaktadır. Bunların çoğu Macaristan'da henüz mevcut olmıyan ihtisas okullarında öğrenim görmektedirler.

Macaristan'ın yıllık bütçesi 160-170 milyar forint civarındadır. Yılda millî gelir fert başına 825 dolardır.

Parlamento üyelerimiz 4 yılda bir seçilir. Akıl hastaları hariç bütün yetişkin vatandaşlar seçme hakkına sahiptir. Seçim tek derecelidir. Çünkü vatandaşlar milletvekillerini ve konsey üyelerini doğrudan doğruya seçerler. Anayasa gereğince, milletvekilleri seçmenlerine faaliyetleriyle ilgili olarak bilgi vermekle sorumludur. Ödevlerini lâyıkiyle yerine getirmedikleri takdirde seçmenleri kendilerini milletvekilliğinden affetmek hakkına sahiptir. Milletvekilleri yılda iki kez toplanır ilgili kanunları çıkarır ve sonra herkes kendi işine döner. (Olağanüstü hallerde toplantıya çağrılırlar.)

NOT: Macar Öğretmenler Birliği Genel Sekreteri Ernest Peter'in Sendikanın çalışmaları hakkındaki konuşması.

Enver ATILGAN
TÖS GENEL
Yönetim Kurulu Üyesi

Alman ve Amerikan casuslarının "ileri karakolu" AVUSTURYA

Avrupa'da ismi pek sık duyulmayan bir ülke olan Avusturya'da geçenlerde ortaya çıkan bazı raporlar ortalığı allak bullak etmiştir: Bu raporlara göre Avusturya ile Federal Almanya ve ABD arasında casusluk konusunda gayet geniş bir işbirliği vardır. Açıklamalar o kadar inkâr kabul etmez bir şekildeydi ki Avusturya Savunma Bakanı bu konuda bir «tahkikat» açılacağını söylemek zorunda kalmıştır. NATO üyesi olmadığı halde Avusturya emperyalistlerin casusluk faaliyetlerine gırtlağına kadar gömülmüştür. Coğrafî konumu dolayısiyle Çekoslovakya ve Macaristan'a çok yakın olan bu ülkede casus ve provokatörlerin geniş çaplı faaliyette bulundukları burjuva basını dahi kabullenmek zorunda kalmıştır. 1956'da Macaristan'da, 1968'de ise Çekoslovakya'da meydana gelen karşı-devrimci ayaklanmalarda emperyalizmin ajanları Avusturya vasıtasiyle rahat çalışma fırsatını bulmuşlardır. Federal Almanya'nın tekelci burjuvalarının bir türlü vaz geçemedikleri doğu Avrupa, Avusturya ordusunun güven aubaylarının da iştahını kabartmaktadır. Fakat gerek Macaristan'da gerekse Çekoslovakya'da sosyalistler uyanık olduklarını ispat etmişler ve saldırganların hevesi kursaklarında kalmıştır. Emperyalistlerin bugüne kadar kesin bir başarı sağlayamamaları ise onların bu türlü provokasyonlardan vaz geçecekleri anlamına gelmez. Emperyalist kampın baş temsilcisi ABD ve onun dünya çapındaki CIA casusluk teşkilâtı da Avusturya'ya yerleştiğine göre bu provokasyon ve casusluk faaliyetlerinin zavallı masum (!) Avusturyalı Savunma Bakanının tahkikat komedisinden zerre kadar etkilenmeyeceği açıktır.

Görüldüğü gibi, dünyada turist cenneti olarak ün yapmış «huzur ülkesi» Avusturya, bağlı olduğu emperyalist kampın batağına batmış ve Macaristan ile Çekoslovakya'da yapılan saldırganlık provaların da suç ortaklığına dahil olmuştur.

TÜRKİYE KÖYÜ VE SOSYALİZM

— IX —

İkinci Cihan Savaşı arasında İlkokuldan diploma alanlara nispetle Ortaokuldan diploma alanlar, iktisat güçlerinin alçalması ile büsbütün çabuklaşan bir tempoda alçalır, ve hemen hemen 1930 yılındaki şansın üçte birine doğru iner. Ancak, Savaş yılları dışarıdan mal sokma (ithalât) durup, her malın içeride üretimi zorunluluğu, Sanat Okulu ve [illegible] gibi meslekî orta öğretim müesseselerinde kalifiye işçi yetiştirilme yoluna girilir. Ona rağmen orta öğretim şansı Savaş bittiği yıl (1945 te) on yıl evvelkinin yarısı kadar düşmüştür.

İkinci Cihan Savaşı yıllarında Lise ve Yüksek öğretim şansı Orta öğretim şansı ile [illegible] birden artmıya başlar. Bu artış Lise için % 8, Yüksek öğretim için % 6.1 olur. Lise-Yüksek öğretim çizileri mutlak bir paralellikle yükselirler. Neden? Çocuklarımız birden Lise ve Yüksek öğretim diplomasını alacak kabiliyetlerini [illegible] arttırabilmişlerdir? İşte burada iktisadî gerilemiye [illegible] olan ilerlemenin dünyanın belki hiçbir ülkesinde görülmemişçe [illegible] öğretmenlerimizin [illegible] «Turalbey'i» [illegible] kadar okuşturamamışlar; ama başlıca gerekçe şudur: hep bildiğimiz gibi, çocuklarımız askere olsun gelirse geç girilmek ve savaşa er değil subay olarak girmek için canlarını dişlerine takmışlar, velilerini bu yönde davrandırmışlar her ne pahasına olursa olsun Lise ve Yüksek öğrenim diplomasını almıya yarışmışlardır.

Bunun böyle olduğu, Savaş biter bitmez Lise şansının hemen (1945 yılı ile birlikte) alçalmıya başlamasından belli. Hele Lise diplomalılara subaylık şansı kalktıktan sonra, Lise gayreti büsbütün sönmüş düşe-düşe, 1960 yılı Orta öğretim şansının [illegible] altına düşmüştür. [illegible] geri ülkelerde kültür kadar yücelerde uçan bir kuşu hangi [illegible] yarabiliyor!

Savaş bittiği halde bitmiyen, tersine, yükselmekte direnen tek şans, yüksek öğrenim şansıdır. Subaylık hakkı yalnız yüksek okullara verildiği için mi? Yoksa, 1945'e dek yüksek okullara geçme şanslarını korkuyan liseliler, bir yıl yüksek öğretime girince, öğretim süresi olan beş altı yılı bitirmeden edemedikleri için mi? Yahut, çok parti gürültüleri, çok okuyanlara gülümsüyor mu? Her ne sebeple ise, herhalde «iktisadî» olmıyan sebeplerle, yüksek öğretim şansı, ta 1960 yılına dek yükselmekten geri kalmaz. Ama o yıla birlikte iktidarı ele geçiren D.P., yüksek öğrencilerin sonradan kendisine karşı isyan etmekte haklı çıkacakları biçimde, Büyük Millet Meclisi'nde yemin [illegible] bile yanlışsız okuyamıyacak kadar okur-yazar düşmanlarının iktidarı olarak, yüksek öğretimi alaşağı eder. 1950 yılı, Cumhuriyetin balayı yıllarındaki yüksek öğrenim şansını bile % 1.3 aşağı [illegible] yüksek öğretim diplomalılarından [illegible] bilmez parababalarının öcü alınır: 1958 yılı yüksek öğrenim şansı % 14.8 bir [illegible], İkinci Cihan Savaşı sonundaki düzeyinde birden gelir.

Buraya dek, hep öğretimin «şans» olduğunu tekrarladık. Anlatırken o «ŞANS» ın ne olduğunu gördük. Gerçekte, çocuklarımızın okullardan diploma alıp almayış «şansları» kendi kabiliyetlerinden ziyade, ana-babalarının maddî imkânları kadar, politikacılanmanın isteyip istemeyişine de bağlıdır. Demek toplum veya siyasal [illegible] hiç değilse ekonomi kadar, [illegible] ekonominin tersine etki yapabilir.

(Devamı var)

DURUM YARGILAMASI
SORULAR - CEVAPLAR

Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın Ankara Hukuk Fakültesindeki konferansının V. Bölümü.

H. K. — Efendim, genç arkadaşların kıyasıya eleştirilerine tekrar bir daha teşekkür ederim. Yalnız, onları dinleyince, aydın insanlar olmalarına rağmen, okudukları cümleleri önyargı ile, yâni önceden edindikleri düşünceye göre değiştirdiklerini de görmemek elden gelmiyor. Oysa, yanılan olduğu gibi [illegible] katılmalı.

Meselâ, Osmanlı ordusu derken... Tabiî cevap verilecek onlara da, gerekirse. O Tarih Tezi konusu, çok geniş tabiî. Arkadaş, içinde çok toplanmış herhalde, onları dökmek ihtiyacını duymuş. Ama, bu topluluğu biz şimdi bütün bu ayrıntılar içinde *saatlerce işgal e*delim mi? Buna hakkımız yok bir defa, ve bilmes de dâvâ. Onu, yeri gelince, gereken karşılıkla aydınlatmıya çalışacağız, tabiî.

Yalnız, Osmanlı ordusu derken, onlar zannetmişler ki, sadece Yeniçeri'den ibarettir. Yeniçeri'nin üretimle alâkası nedir? falan, şeklinde. Meselâ böyle, birtakım görüren herhangi [illegible] ele alıp, onun altındaki örtü — Tarih konusundaki araştırmalarının eksik oluşu yüzünden belki de, — göremiyorlar.

Oysa, Dirlikçi kimdir? toprak düzenini gütme işi için dünyanın en âdil tipimde eşit köylüler arasında tasarruf hakkı verilerek kurulmuş olan **toprak düzenini gütme işi**dir Dirlikçilik. Binaenaleyh, **üretimle** ilgili bir iştir. Yâni, Dirlikçi, Osmanlı çiftçilerinin üretim *ilişkilerini düzenliyen bir* insan durumundadır.

Onu anlamayınca, elbette, Osmanlı ordusu bir defa anlaşılmamış olur. Onun dışında, biz orada, o **Tezde**: gayet kesinlikle iki aşama koyuyoruz. Ve bu aşamaların anlamını da: **Tarihsel Devrim** diye, **Sosyal Devrim**'in dışında, Sosyal Devrimin olamadığı çağlarda büyük bir realite olan bir olaydan çıkarıp koyuyoruz.

Tarihsel Devrimden gelen Osmanlı devletinin **Dirlik devri** dediğimiz uzunca bir aşaması (100 sene, 200 sene): **Dirlik Düzeni** biçiminde geçmiştir. Ve ancak **Kesim Düzeni**'ne atlandığı zaman, Dirlik Düzeni fesada uğramıştır: o arkadaşların Feodalite, falan diye, basmakalıp öğrenilmiş deyimlerine uygun bir sistem doğmuştur Osmanlılıkta.

Biz, **Diyalektik** deyince: **Skolastik** formüller tekrarlamak, yahut bir kesit yapıp, **Tarih'i Metafizikçe** o kesite göre değerlendirmek anlamını çıkarmıyoruz. **Tarihin** başladığı günden sonuna kadar, — Osmanlı tarihinin 1300 yılından 1900 yılına kadar, — geçmiş bütünü içinde hangi gelişim aşamalarından geçtiğini değerlendirerek ele almak zorundayız.

E, buna, öteki arkadaşların tabiî yaşları da müsait değil, başları da.. Bu işi bütünüyle ele almaya ister istemez, kimi hocalarından, kimi Avrupa'da hayran oldukları profesörlerden öğrendikleri **kesitler** üzerindeki yargıları, gelip bize âdeta satırca aktarmak istiyorlar. Bu tatmin edici birşey olmuyor.

Onun için, *yanılıyorlar* orda. Somut eleştirdik sanmettikleri zaman, o somut dedikleri şey, hiç Osmanlı toplumunun diyalektik gelişimini, canlı, biçimden biçime geçen ve atlamalarla gelen gelişimini ele almak olmuyor. Yaptıkları, sadece: Feodaldır, feodal ordusudur, vs. ilh.. diye damgalamak, geçmek oluyor. Bu soyut, tarihî en skolastikçe, en metafizikçe soyut koymanın dik âlâmıdır yâni: Ama, arkadaşlarım, samimi olarak bunu böyle anlamıyorlar. Anlatmıya çalışırız. *Burada arkadaşları* çok fazla bu konuda işgal etmek hakkımız değil.

Onun dışında, birtakım Lâtin Amerika, İsrail, Hindistan falan olayları.. Hepsi ezberlenmiş, klişe formüllerdir söylenenler.

Lâtin Amerika'da yeni bir gelişim var. Yâni onlarda, Türkiye gibi Dirlik Düzeninin geleneği yok. Lâtin Amerika en ağır şekilde Amerikan emperyalizminin ajanlarının emrindeki ordularla bugüne kadar güdüldü. Ve o ordular her gün bir **Puçizm** yaparlardı. Yâni bir aile, asker ailesi, öteki asker ailesini devirir: **Pronunciamento!..** Orda yeni bir asker diktası başlar. Ertesi gün öteki gelir, onu iter. Böyle idi.

Bu kadar gerici bir ordu bile, son zamanda, son olaylar içinde ne duruma girdi? Onu, dün akşam da arkadaşlarla konuştuk. Gene iki kelimeyle hatırlatmış olayım. Olaylar, bu arkadaşlarımızın ezberlemiş oldukları formüllere uymuyor.

Alalım **Peru**'yu.. Juan *Velasco Alvarado*, Peru'da ansızın, tam tipik askerci cunta vuruşuyla iktidara gelince, bütün dünya (onlara, o sentacılara Goril diyorlar): **Goriller** geldi, dur bakalım şimdi ne yapacaklar? diye beklediler.

Derken, bu Goriller, bir de baktık. İktidara gelmek kâfi değil, orda kalmak ta lâzım, bugünkü şartlar içinde. İktidarda kalmak için ne lâzım? Vurucu güç rolünü oynamış olan, o darbeyi yapanların hiç değilse kendi adamlarını beslemesi, kölelerini isyana sevketmemek için maaşlandırması lâzım.

Nerden bulacak maaşı? Geri bir memleket. Bütün zenginlik kaynakları ise, U.S. Amerika'nın tekeline geçmiş. Para onda. Kendisi ya iktidarda kalacak, kalmak için para bulacak. Yahut parayı bulamazsa, yıkılacak. Yıkılmamak için... Yâni bu kadar hayvanca bir içgüdüyle. Herhangi bir sosyal, politik devrim, falan aklına bile gelmiyor generalin. Ama, sıkışınca, nerde para var? **Amerikan Petroleum Company**'de. Onu millîleştirdik, diyor.

Şimdi, tarihin, demek ki, öyle bir [illegible] noktasına gelmişiz ki, insanlık ölçülerinde: Güney Amerika gibi, dünyanın en geri ordularına sahip bir ülkede, o en geri ordusu dünyanın iktidara gelince, bir anda en büyük Finans - Kapital kurumunu millîleştirmek zorunda kalıyor. Düşünceyle falan değil. Gelirken aklından geçirmemiş belki. Ama gelir gelmez, bunu yapmaktan başka ayakta durmanın yolu yok diye görmüş, ve yapmış.

Yapınca, bir de bakıyoruz: karşısına Ameri-

Devamı 3. sayfada

TÜRKİYEDE FİNANS-KAPİTAL
SORULAR-CEVARLAR

Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın İstanbul TÖS lokalindeki konferansının IX. Bölümü

Bir de: Vatan Partisi'nin felsefesi nedir? Diyor. Hamza Evrensel arkadaşımız.

Onu Vatan Partisinin Gerekçesinde, Tüzüğünde, Programında, yayınlarında epeyce açıklamıştık, hattâ makalelerinde.

Türkiye'de İkinci Kuvayi Milliye savaşı dedik. Bunun birincisinden farkı: birincisi, Müdafaai Hukuk Cemiyetleri dediğimiz, o zaman ki Anadolu burjuvazisinin örgütlerinin yönetimindeydi. Fakat bu defa kimin yönetiminde? Türkiye'de [illegible] dedikleri, yâni mukadder ve meşum surette Finans — Kapitale gidiyor. Ve Finans — Kapital de, Türkiye'nin bugün gümrük hürriyetini bile kaldırmaya kadar gidee. Türkiye'yi [illegible] bir durumu yaratmış oluyor. Şu halde artık Finans — Kapitalden Türkiye'de bugün [illegible] yapan bu zümreden Türkiye'nin sağlıklı bir gelişimini beklemek imkânsızdır.

O zaman, modern sınıf olarak madem ki iki sınıf var: Birisi, kapitalist sınıfının Finans — Kapital zümresi, bir de işçi sınıfı. Biz Türkiye'nin gerçekten kalkınmasının, gerçekten kurtuluşunun, bağımsızlığının ve ilh. tek yolu: İkinci bir Kuvayi Milliye [illegible] diyoruz. [illegible] ve [illegible] asker kapısı giyerek, [illegible] da her içinde yaterak, çarık giyerek falan, yâni ordu kumandanları çarık giyerek asıl davrandıysa, öyle bir insanlık ve [illegible] savaşına, bütün millet [illegible] Finans — Kapital dışında bütün milletçe kapitalist sınıfı da dahil girilmek şartıyla başarılır.

Ama bu kavganın önderi? Bir sosyal sınıf lâzımdır bu kavganın yürütülmesi için. İki sınıf vardır (modern sınıf) modern toplumda: Ya işçi, ya kapitalist. Kapitalist sınıfı [illegible] olmayınca, [illegible] önderliğinden işçi sınıfına düşüyor.

Binaenaleyh, Vatan Partisi ve işçi sınıfının Türkiye'de önce olacağı bir millî kurtuluş seferberliğine girmek gerekir felsefesiyle kurulmuştur. Bunun çeşitli ayrıntıları üzerinde durmıyalım.

Hafif bir soru olmak üzere bu geçtikten sonra: Türkiye'deki devrim anlayışımız soruluyor.

Türkiye devriminde temel, öncü güçler? deniliyor ki, bu ikisi ayrı. Türkiye'deki devrimci güçlerine ne olduğunu anladık mı, devrim anlayışımız da ortaya çıkmış demektir.

Millî Demokratik Devrim hakkındaki görüşümüz nedir? O da, aynı. Bu üç mesele bir. Şu halde, Türkiye'de devrim anlayışımız meselesi dedik ki: Birisi MDD'cilik hakkındaki görüşümüz, birisi de temel ve öncü güçler konusundaki görüşümüz nedir? demek oluyor.

Önce, MDD'cilik hakkındaki görüşümüzü bir kaç kitapla yayınlamıştık. Bilmiyorum, arkadaşlarımız onları okudular mı?

Burada, sorlamalara girilmemesi anlamında eleştiri yapmak zorunda kaldıydık. Çünkü Türkiye'nin toplum yapısı, Türkiye'deki ekonomik temeli, Türkiye'deki sosyal sınıfları bilmiyen bir takım kaba sosyalistler türedi. Ve bunlar, Türkiye hakkında [illegible] strateji kestiler, taktik düşündüler. Strateji, taktik nedir? Sosyal sınıfların çarpışıp ordulaşmasıdır. Sosyal sınıfları bilmiyorsa. Orduları bilmiyorsa. Bunun için, Avrupa'dan okuduğumuz bir kaç tercüme kitabın bir kaç parçasından aldığımız sınıflara dayanıyorsa.

Kendi toprağının maddesi olan ekonomisini, sosyal sınıf yapısını bilmeden bunları yapmanın tehlikelerini yeni baştan söylemek zorundaydık. Yoksa Millî Demokratik Devrim yeni bir laf değildir. Millî Demokratik Devrim, 20 sene önce Türkiye'de bilimsel sosyalizmin ilk adımı atıldığı gün konulmuş bir prensiptir. Demokratik Devrim: O zaman yalnız buna Demokratik Devrim diyordu. Sonra eklenildi: Millî eklendi. «Devrim» yapılır. Değişiklik bundan ibaret.

Ama bu Demokratik Devrim sosyalist Partilerin Minimum Programı demektir. Yâni bir laf değildir, bir klişe değildir, bir etiket değildir. Minimum Program dediğimiz: Bir sosyalist Partinin kapitalist bir toplum içinde en asgarîden yapabileceği neler varsa, onlar asgarî, en amaden Program diye ortaya konur. İşte Demokratik Devrim, bu en amadan Program çerçevesi içinde canlanır, somutlaşır ve aksiyona yarar hale gelir.

Eğer bir Minimum Programı [illegible] geçersek [illegible] mâlûmmuş, falanmış gibi. Ve sadece onun kliseni alıp Demokratik Devrimi alıp yakamıza taktık mı, hemen devrimci olduk ve hemen Türkiye'de aksiyona geçtik, ve Türk yığınlarını da devrime Demokratik Devrime başarıyla götürdük sanırsak, hayli yanılırız.

İşte MDD'cilerimizin düştükleri [illegible] bu oldu. Memleketlerini bilmiyorlar, Türkiye'deki sınıflarla hareketlerini, tarihî gelişimlerini bilmiyorlar. Bilmedikleri bütün yanlarıyla şaşırıyor. Yâni onları şimdi burda tekrar etmiyelim. Ancak, «Devrim Zorlaması ve Demokratik Zorlaması» kitabını tavsiye ederim. Alın, bir daha gözden geçirin. Söylemek istediğimiz budur.

Demokratik Devrim kötü şeydir, iyi şeydir, falan demiyorum. Ama onu ağzına alanlar almasını bilmiyorlarsa, buna da düşecek zorundayız. Yeni bir şey söylüyoruz derlerse, gülünç olmasınlar hiç olmazsa. Yarın bu 20 sene önce konmuş Ve onun Minimum Programını yapmış, bununla savaşını 20 senedenberi götürmüş bir topraktayız biz.

Bunları nasıl ve geçersiniz, nasıl atlarsınız?

Ve gerekse bir slogana aldanmak değildir. Onun için hattâ, strateji ve ilh. bakımından ele alırsak, biliyorsunuz Kautsky hakkında Lenin'in bir pamphletini da hoş koydu. Okuduysanız, hatırlarsınız. Lenin orda açıkça Kautsky için: Kautsky öyle bir filistendir ki, der, bir slogan olmakla dünyayı değiştirdiğini falan [illegible] değil ama, mâdemki bu), dünyayı değiştiriverceğini, kitlelere hal yutturursa yutturmak ister, der. E, bizim MDD'ciler aşağı yukarı böyle yapıyor. Bir Millî Demokratik dedin mi, Müslüman oldun.

«Eşhedü enlâ ilâhe illallah» tamam Müslüman oldun...

«Millî Demokratik Devrim» sosyalist oldun. Hem de en hakkın sosyalist oldun. Dünyayı artık alt üst edebilirsin, falan.

Bu değil yahu. Bir slogan ile dünya değişir mi? O sloganın canlı, somut anlamı nedir?

Bunu ancak: Türkiye'nin ekonomi - politikası, Türkiye'nin sosyal sınıfları, Türkiye'nin tarihi, Türkiye'nin gelenekleri - görenekleri, yapılmış bütün [illegible] aksiyonları, devrimleri ve ilh. [illegible] yapılır. Onlar içinden, bugünkü durumda en devrimci tutumları hangisi sağlarsa, onlara yaşatma O zaman, ha: Devrimciyiz artık.

Sosyalizmin savaşçıyız diyebiliriz. Bunu demeden, öte bir şeyle, yâni slogan ile her şey yeterlidir ve bu slogandan çıkarak bütün ahkâm stratejidir, taktiktir, dedik mi, boynumuza hata etmiş oluruz. Ve tabiî bugünkü koşullara karşı de görevimizi yapmamış oluruz.

Benim MDD'cilik hakkında, tabiî, bir kitap boyu söylediklerimiz. Daha beş on kitap boyu da söyliyeceklerimiz var.

Ancak bunlarla sizin başınızı daha fazla ağrıtmak istemem. Özeti budur.

Binaenaleyh, Türkiye devrim anlayışımız da aşağı yukarı budur.

Gelecek Sayıda: BİR ARKADAŞIN SORUSU. «TÜRKİYE DEVRİMİNİN TEMEL VE ÖNCÜ GÜÇLERİ» MESELESİ

BÜYÜK HESAPLAR KÜÇÜK HESAPLAR

(Baştarafı 1. Sayfada)

yahut 60 bin lira «küçük hesap»tır. Parababalığı:

«İlerlemiş KÜÇÜK HESAPLARI bırakarak» asker usulü Uygun Adımla yürümeyi»ni bildiriyor.

Değer miydi «Parlamentarizmi» o denli «emir eri» durumuna bırakmıya? Finans-Kapital Amerikan efendileriyle kaynaştığı gündenberi, bu çeşit tehlikeli perendeler atmayı denedi. Türk - İş'ten sonra Türkiye İşçi Partisi, ondan sonra sıra sıra Keskin ve Cici «Sosyalizmler» tezgâhlayışları, en umulmaz alanlarda ona inanılmaz yararlar ve manevra elverişlikleri sağladı.

Makanizmasının kilit noktaları Tekelinde bulunan Parlamentarizm ve Ordu alanında mı manevralardan çekinecek? Hele şimdiki denli «BÜYÜK HESAPLAR» söz konusu ise, Kaplan göze almıyacağı risk olamaz. Türkiye Parababalarının Uluslararası Finans-Kapitalle yaptığı «Büyük Hesap» nedir? Onu da «Vehbi'nin Kerrakesi» gizlemiyor. Bayiler Toplantılarında ki «Büyük Hesap» kumarına oynadığını açıklıyor:

1 — Yerli Finans-Kapital'in kıvamıya vurgunu «Devlete» kaptırmamak.

2 — Yabancı Finans-Kapital torbasında Türkiye Devletini keklik etmek.

I — DEVLETÇİLİĞİMİZE HADDİNİ BİLDİRMEK: üzerine Finans... şöyle diyor:

«Bugün tatbik edilen sistemle, ŞİRKETlerden alınan vergiler yüzde 71'e çıkabilmektedir. ŞİRKETLERİN en büyük ortağı DEVLET'tir. Kazancın 3'te 2'sinden fazlası Devlete, 3'te 1'i SERMAYE'ye kalmaktadır.»

«Vehbinin Kerrakesi» bundan daha açık saçık giyilemez.

II — DEVLETİ ORTAK PAZAR TORBASINA ATMAK: «Büyük Hesab»ını da şöyle yapmıştır:

Ortak Pazar karşısında sanayiimizin ayakta durabilmesi için, hızlı çalışmalar yapılmasını ve ayakta durabilecek SANAYİİN TESPİT olunarak gerekli tedbirlerin alınmasını istemiştir.» (10/4/1971)

ORTAK PAZAR nedir? Millî Gümrüklerin kaldırılması, Millî Paraların bir tek «Avrupa Parası»na dönerek yokolması. Tek sözle Türkiye Devletinin ve Vatanının Batılı Emperyalist Devletleri ve Vatanlarıyla harman edilişidir. Finans-Kapital: Bu hesap tamamdır!» diyor. «Ortak Pazarın KARŞISINDA» olmak nedir bu? Hayır. Böyle alângirintli konuşur. Parababaları. «Karşısındayım» der. İçine boylu boyunca girer. Girdiğimiz Ortak Pazar içinde «Ayakta durabilecek Sanayi» ister. Öteki «Vahşiler» cehennemel

O sanayi hangisidir? Ortak Pazar» denilen 6 Avrupa Devletini ve Milletini temelinden ele geçirmiş bulunan Amerikan U.S. Tekelleridir. Koç Holding'ler, o Amerikan U.S. Tekelci Sermayesi ile en içli dışlı, can ciğer kuzu sarması «Özel Teşebbüs» atılımlarıdır. Hazır Amerikan üsleri ve tekelleri Türkiye'nin elini kolunu bağlamışken, bir manyak iktidarla bilinçsiz karşıtları kışkırtılarak toz duman koparılır. O toz duman arasında «Büyük Hesaplar» oynanır.

Büyük oyun bu. Büyük oyun: Millî Kurtuluş Savaşı ile Millî Bağımsız bir Devlet ülküsü 40 yıldır sürümlenmiş Türkiye'yi, dün savaştığı Emperyalistlerin torbasına kesinlikle sokmaktır.

Hani ya Vatan sınırlarına «Komünistler» yahut «Sosyalistler» düşmandı? 71 yıldır, her şey tersine dönüldü. Her ülkede Vatan ve Millet sınırlarını çiğneyenler, Finans-Kapitalistlerdir. Türkiye'nin Parababaları bir çeyrek yüzyıl, Türkiye'nin Ekonomi Kaynaklarını kimseye sezdirmeksizin ele geçirdiler: o Tekparti koluçkalığı altında iyi başarıldı. Bir çeyrek yüzyıldır da Türkiye'nin Politika Sobaslarını açıkça kestiler: o da Çokparti altında yapılan Demokratik kayıkçı döğüşü oldu.

Artık herşeyin olgunlaştığı kabul ediliyor. Mustafa Kemal gençliğe iki değişmez prensip anmıştı: 1 — Cumhuriyet, 2 — İstiklâl. «Cumhuriyet» pekâlâ. Antika çağların Atina yahut Roma yahut Venedik kentlerinin «Cumhuriyet» lerine çevrilebilir. Finans Oligarşisi Saltanatı Padişahsız da sürdürülebilir. Ama Bağımsızlık dile kolay. Parlamento Oligarşisi bile, silâh zoruyla yola getiriliyor. Ya o zorun örgütü olan Ordu Gençliği, Vehbi'nin Kerrakesini çakar da, Mustafa Kemal'in son sözünü hatırlarsa?

İşte, soyut «Atatürk Reformları» ve «Devrim Kanunları» ile dolu, «Partiler üstü» düşünce ve davranışlar onu önleme kaygısındadırlar. Onun için, sanki Türkiye'de hiç insan yokmuş gibi, insanların katılmıyacağı, insanlara dışarıdan dayatılacak insansız Hükûmet Programları ile «hamm oyun» oyalanıyor. Ve bütün neleri [illegible] nıyor. Biraz «sagmca» cüret değil mi?

Naziler ne yapıyor?

Nazi İmparatorluğu'nun yıkılmasından bu yana yirmi beş yıldan fazla zaman geçti. 2. Dünya Savaşı'nın bitişinden sonra Nazi aleyhtarı o kadar çok film çevrildi, o kadar çok kitap yazıldı ki, artık bugün hemen hiç kimse Nazileri açıktan açığa övemiyor. Hele Amerika Nazi aleyhtarı film yapmada, kitap yayınlamada herkesten baskın çıktı. Oysa, iflah olmaz bir antikomünist olmasından yararlanmak umudiyla, ABD ve İngiltere Hitler'in iktidara geçmesine ve silâhlanmasına el altından destek olmuştu. Hesapları tutmadı. Kapitalist ülkeler arası çelişkiler ağır bastı ve Hitler ilkönce İngiltere'ye ve Fransa'ya saldırdı. El altından destekledikleri Hitler'in insanlık düşmanı bir manyak olduğunu kabul etmek sorunda kaldılar.

2. Dünya Savaşı sonunda müttefik ülkeler Nürnberg'de savaş suçlusu nazileri yargılamışlardı. Yargılananların sayısı devede kulaktı. Hapis cezası alanların çoğu da birkaç yıl içinde aftan yararlanarak serbest kaldı. Saydan binleri bulan bilinçli katiller yerin dibine girmemişti ya, becerilerine uygun birer iş bulup hayatlarına devam ettiler. Emperyalizm bu profesyonel katillerin tecrübelerinden yararlanmaya devam ediyor. Bugün Federal Almanya'nın istihbarat teşkilâtından 4000 kadar eski SS ve SD subayı çalışmaktadır. Nuremberg'de 20 yıl hapse mahkum edilen ve sonra aftan yararlanarak serbest kalan bir SS kodamanı şimdi büyük bir makine şirketinin müdürüdür. Nazi Partisi'ne 1928 de kaydolmuş olan diğer bir SS ileri geleni bugün birkaç Batı Alman firmasının birden avukatlığını yapmaktadır. Federal Almanya Emniyet teşkilâtının cinayet masası şeflerinin çoğu eski Nazi subaylarıdır. Senelerce Şansölyelik yapmış olan Kiesinger ile onun Hristiyan Demokrat Parti'deki başlıca rakibi Schröder de bir zamanlar Nazi Partisinin aktif üyeleriydi. Schröder savaştan sonra içişleri, dışişleri ve savunma bakanlığı yapmıştır.

ABD'nin uzay çalışmalarını yürüten Von Braun da eski bir Hitler uşağıydı. Geçenlerde Türkiye'nin parlak sayfalı, yüksek tirajlı bir haftalık beyin yıkama makinesinde yayınlanan bir yazı bize Von Braun'u pek güzel anlatıyor:

Von Braun soylu bir ailenin çocuğu imiş. Parlak bir dereceyle mühendislik fakültesini bitirdiği yıllar Almanların yeniden silâhlanma çabalarının arttığı yıllara rastlıyor. Dorngberger adında bir yüzbaşı Von Braun'u keşfediyor ve birkaç âlimle beraber Baltık kıyısında bir yerde füze deneylerine girişiyorlar. Bu işler olurken Hitler henüz iktidara geçmemiştir. Zamanı gelince Hitler diktatör yapılıyor ve silâhlanma eskisinden de hızlı bir şekilde devam ediyor. Parlak sakâllı Von Braun V1-V2 leri icadediyor ama Hitleri yenilgiden kurtaramıyor. Von Braun ve arkadaşları, içinde savaş esirlerini ölesiye çalıştırdıkları füze fabrikalarını bırakıp «tek kurtuluşu Amerika'nın kanadının altına sığınmakta» buluyorlar. Bu sefer tezgâhı Florida kıyılarında kuruyorlar. Von Braun'un halifi Dornberger de «Bell Uzay Âletleri» şirketine müdür oluyor. Bay Von Braun gerine gerine «Gestapo'nun yabancılarıyle işbirliği edemezdim» diye bir de beyanat vermiş. Pentagon'un yabancılarının emrine girerek «Amerika'yı rezil olmaktan kurtaran adam» olmuş. (Dergi Von Braun'u böyle takdim ediyor). Amerika da rezil olmaktan ancak böyle kurtulur [illegible] Kanlı katil Hitler'in suç ortağı Von Braun gibiler sayesinde ABD uzay yarışında Sovyetler'e yetişmeğe çalışıyor.

Son yıllarda Batı Almanya ile Türkiye'nin ilişkileri iyice arttı. Yüzbinlerce işçimiz Münih'i «68. ci Vilayetimiz» (!) yaptı. Aldığımız askerî «yardım»ın her sene artan bir kısmını Batı Almanya karşılıyor. Beri yandan Almanya'nın hegemonyası altına girmekte olan Ortak Pazar'a üye olabilmek için kodamanlarımız hummalı faaliyet içindeler. Oysa, Almanya'nın kapitalist yapısının niteliği pek fazla değişmemiştir. Gerçi bugün başında Hitler yok ama, onun da zamanı gelecek.

20. yılında B. Almanyadaki

(Baştarafı 1. sayfada)

20. yüzyılın başından itibaren kendisini diğer emperyalist ülkelere kabul ettiren ABD, 1945'lerde artık emperyalist kampın ağababası olmuştu. Dünyanın yarısı Amerika'dan soruluyordu.

İşte böyle bir ortamda Amerikan emperyalizmi özellikle Avrupa'da önemli bir «tehlike» haline gelen sosyalizme karşı türlü «Soğuk Savaş» başlattı. Her savaş gibi buna da uyduruk birkaç gerekçe bulmakta güçlük çekmedi. Bitmez tükenmez (yalan propaganda) bugün artık yüzde yüz iflâs etmiştir: «Hür Avrupa Radyosu» anti-komünist «hür» insanların bağışlarıyla yaşadığını ilân etmişti. Bugün burjuva basını dahi kabul etmiştir ki bu radyoyu ta başından beri Amerika'nın gizli casus teşkilâtı CIA ayakta tutmuştur. Bir Amerika'lı senatörün açıklamasına göre «Hür Avrupa Radyosu»nun 1969 bütçesi 300 milyon Türk lirası'ndan fazladır ve bunun 450 milyon lirasını CIA ödemiştir. Yani Bay Senatör'e göre CIA'nın payı % 90'dır.

«Hür Avrupa Radyosu» da uzantısı olduğu emperyalizm gibi can çekişmektedir. Çekoslovakya'ya günde 20 saat, Macaristan ve Polonya'ya 19 saat, Romanya'ya 12 saat ve Bulgaristan'a 7.5 saat devamlı yayın yaptığı halde sonuç nedir? Sovyetler Birliği'ne 24 saat provokasyon yayını yapan «Kurtuluş Radyosu» ne elde etmiştir? Macaristan, Çekoslovakya ve Polonya'da meydana gelen olaylar kapitalist blokda hemen her ay gerilimlektedir. Bütün gizli - açık kışkırtmalara rağmen doğu Avrupa'da bir tek ülke dahi kapitalizme dönmemiştir.

Emperyalizmin bu çok ünlü iki provokasyon radyosu da başarısızlıklarını görmeye başlamış olacaklar ki yayın politikalarını değiştirmişlerdir. 1956 yılında Macaristan'da görülen karşı - devrimci ayaklanma sırasında «Hür Avrupa Radyosu» emperyalistlerin yakında müdahale edeceklerini ve «Macar halkını hürriyete (!) kavuşturacaklarını» söyleyip durmuştur. Oysa gele gele birkaç yüz kutu Amerikan çikolatası geldi. Nitekim son Polonya olayları sırasında radyo gayet usturuplu bir şekilde alttan almış, hatta «halkı sükûnete davet» etmiştir. Doğu Avrupa halkı emperyalistlerin «hürriyet» kelimesinden ne anladıklarını unutmamıştır. Emperyalistler halk için başlıca bir tek hürriyet tanırlar: «Öldürecesiye çalışmak ve sürünerek yaşamak.» Geri kalan tüm «hürriyetler» bir avuç azınlığın tekelindedir. Hürriyet edebiyatı yapmaksızın halka gerçek demokrasiyi, yani halkın idaresini, tanıtan sosyalistler dünyanın dört bir köşesinde olduğu gibi doğu Avrupa'da da emperyalistlerin oyunlarını boşa çıkarmışlardır.

Durum Yargılaması

(Baştarafı 1. sayfada)

ka çıkıyor. Finans-Kapitalin yeryüzünde en büyük külhanbeyi ve zorbası o. Böylece, o dünyanın en geri generalı, Lâtin Amerika'nın içinde Peru memleketinde, bir de bakıyoruz ki Standart Oil şubesine karşı takındığı davranış yüzünden, Amerikan emperyalizmine karşı bir tavır takınmış ister istemez anti-emperyalist cepheye geliyor.

Gelince, Amerika onu ekonomikan batırmak istiyor. Kim yardım eder bana? diye, dünyaya bir bakıyor: Sosyalist memleketler.. Öyleyde, onlarla benim sayım suyum yok, demiyor. Amerika Birliği, sosyalist devletlerle Amerika'nın izni olmadan selâm sabah kesilecek, demiş. Yok diyor, öyle şey yok. Ben, o bana yardım ederse, sosyalistle de anlaşırım.

Hadi, bakıyorsunuz. Goril: Finans - Kapital müessesesini millîleştirdiği gibi, sosyalistlerle de yaklaşma durumuna giriyor.

Bolivya'da, aynı Goriller.. Çeşitli toolların ayrılıkları üzerinde durmıyalım, umar) durumlardan sonra, Torez, — en son, biliyorsunuz, daha geçen de havadisleri okuduk, — iktidara geldikten sonra: gene tutunma içgüdüsüyle... Yâni herhangi bir sosyal eğilim yahut ideoloji falan yok onların kafasında. Yok olmasına rağmen .. Zaten bütün gücü de burda: Sosyal Devrimler çağı içinde yaşayışımızın karakteristiği bu. Dünya dengesinin kaçınılmaz yaptığı durum bu. Bu somut durum, ordaki Torez'i, karşı taraftan gericiler ona saldırınca: «Üniversiteliler silâhlanın, İşçiler silâhlanın!» dırmek sorunda bıraktı Ve silâhlandırdı.

Köy

(Baştarafı 1. sayfada)

oldu, birtakım sağcı tedbirlere başvurdu. Nihayet DP iktidarı enstitüleri kapattı. O gün bugündür köy enstitüleri anılır durur. 1960'dan sonra, yıllardır Nisan ayında gazete köşesine sıkışmış bir tören haberciği görürüz.

Köy Enstitülerinin yeniden açılması için sosyalistiyle, ilericisiyle, öğretmen - memur - mühendis ve subayıyla biz yurtseverler, hepimiz çaba göstermeli ve iktidarı buna zorlamalıyız.

Ordu-gençlik

(Baştarafı 1. sayfada)

a) İşçi sınıfı bilimi yoktu: İşçi sınıfı bilimi topraklarımızın yüzeyine çıkarılamamıştı. Toprağımızın üzerine çıkarılması yolunda çeşitli atılımlar yapılmıştı. Fakat, saltanatlarının sonunun yaklaştığını hisseden, sevzubur ve yıllanmış ayak oyunları, bilinen politika önerilerini demogojik politika uygulamalarıyla yıllar boyu boğmağa çalıştı.

TİP'in cahiliyet döneminí izleyen TİP dışı bilgisizlik döneminde de, toprağın altından uzaya veya başka ülke topraklarından uçurulan bilimsel cümleler, piyasada damping yarattı. Gün geçmedi ki, Amerikayı veya Avusturalyayı yeniden keşfedenlerin gözlerinin parladığı görülmesin.

b) İleri vuruşlarıyla işçi sınıfı yoktu: TİP, işçi sınıfımızın aydınlar zümresiyle işçi sınıfı aydınları sayılan kişiler tarafından kuruldu. Şehirlerimizde ve kasabalarımızda [illegible] kaygısıyla ve burjuva kitle partisi teknikinde: şehir ve kasabalarımızın küçük burjuva gayri memnunları arasında dallandı budaklandı. İşçi sınıfımız TİP içinde değildi; TİP İşçi sınıfı içinde değildi.

TİP'in tecrit oluşunu takip eden anarşizm döneminde: köylü ve işçi kitlelerimizin demokratik direnişlerini, kuyruğundan izleyen eylemci çetelerin, pratiklerinde kazandıkları her yeni buluş, başıbozuk beylerbeylerinin teori namına yeni yeni yırtmaçların açılmasına yol açıyordu. Ve giderek; işçi sınıfını ve kitleleri yönetmenin bu yolla mümkün olamıyacağında karar kılan ve kaçadmaya, birbirlerine düşen bağımsız çeteler, tim'ler halinde ve ayrı ayrı işçi sınıfının öz örgütü (?) olduklarını ilân ettiler.

c) Kadro yoktu: İşçi sınıfı mücadelemiz karanlık bir dönemden, aydınlığa aralanmıştı. Kan ve zulüm, ihanet ve batak kıskacında tutulan eski kadrolar, ya madde olarak ya da ruh olarak yok edilmişlerdi. Her şeye rağmen diri kalan unsurlar; bir taraftan TİP derebeyliklerinin, diğer taraftan hâkim sınıflar zulgütünün hışmına uğramışlardı.

Bugün, ölümünden geçen, hepimizi içinde eğriltilecen olaylar nelerdir?

Parti yoktu.

Militanlar, birbirine düşman küçük burjuva mahfilleri içinde tecrit edilmişlerdir.

Sivil gençlik, ordu gençliğe düşman edilmeye çalışılmış, böylece birbirlerinden tecrit edilmek istenmiştir.

Bayta işçi sınıfımız: sonra, yoksul ve tüm köylülerimiz, şehirli ve kasabalı küçük burjuva halk tabakalarımız, halalık ve pahalılık afetinde somutlaşan ekonomik bunalımlarıyla, demokratik çözüm ve direnişlere akmaktadırlar. Her demokratik direniş eylemleri, kitlelerimize, örgütsüz ve başsız olduklarını bilincini sivriltmektedir. En önemlisi; işçi sınıfımız, kitle örgütünü örme ve siyasi örgütüyle bütünleşme şartlarını kendilerine yaratmıştır.

Gelgelelim: sosyalist mahfillerimiz; işçi sınıfımızın uyanışına uyma, onun, kitle örgütlerini siyasi partisinde birleştirme düşünce ve davranışını reviz yonizm; ve bütün mahfillerin bilindi, bilinçli yiğit ve namuslu diri unsurlarını siyasi bir merkeziyette birleştirme teklif ve çağrılarını oportünizm» veya «ihanet» çığlıklarıyla karşılamaktadırlar.

Hakim sınıflar ne yaptı?

Akan olayların, hakim sınıflar yönünde de etkileme ve etkilenme görünümleri ayrıydı. Ekonomiyi ve siyaseti felce uğratan krizler zincirinde, en az iki yıldır finans-kapital ve hükümetleri başağı çarşafa dolamak haldeydi. Emperyalizm, en az iki senedir, siyasi alternatif arama peşindeydi. Günümüzün jön türklüğü, Dev-Gençliğimizin dışarıdan vuruşları, bütün nifak tohumlarına rağmen kaçınılmazca, ordu gençliğimizin vuruşlarıyla bütünleşecekti. Muhtıra tertibiyle bu gelişim, durduruldu. Ve bugünün iki başlı garibaldi hükümetiyle çözüme başlandı. Bitti mi? Asla, daha yeni başlıyor.

Unsurundan bakmadan tekrardan kaçırmayalım.

a) Derleniştan ürken parti yavuz hırsızlarının, parti maceracılarının maskesini düşürelim!

b) Jön Türk bozgunu sandıklarına parti taşıtmaz çetelerini dağıtalım!...

c) Aydın ve ordu gençliğimizi, sosyalist derlenişle ve halk uyanış güçlerinin omzlandırılmasında birleştirelim!...

ÇUKUROVA DERLENİŞ KOMİTESİ

Yiyin efendiler yiyin

(Baştarafı 1. sayfada)

giliz Genel Müdürü işinden uzaklaştırmayı dahi beceriyor. Fakat zamanlar işler tersine dönmeye başlıyor. Kuveyt şirketi «diplomatik yollarla» (yâni nazikçe!) müdahale ediyor. Dışişleri Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilâtı'nın da yardımıyla İdare Heyeti Başkanı Türk vatandaşı şirketten atılıyor. İngiliz iade-i itibar eyleniyor. Şimdi Kuveyt'teki amonyak fabrikası çalışmaya başlamadan Mersindeki gübre fabrikasının inşaatı bitmeyecektir. Yine Mersin'deki amonyak fabrikası da suya düşecektir.

Bu iki olay bize şunları öğretiyor:

1 — Birinci olay (yerli hırsızlık) AP zamanında, ikinci olay (yabancı hırsızlık) «Reform» hükümeti zamanında olmuştur. Demek ki suyun değiştiği halde, aynı adamlardır.

2 — Soyguncular, yerli - yabancısı, hırsızlıkta yarış halindedir. Yani düşmanımızı yerli veya yabancı diye ikiye ayırmayız. Yerli ve yabancı Finans-Kapitalistler birbirleriyle kader birliği halinde olan yapışık kardeşlerdir.

3 — Topu tüfeği olan bir ordu kazma sopası ile mağlûp edilemez. Her iki olayda da siyasi yollardan sağlanan (AP mepusları Dışişleri Bakanlığı, DEVLET Plânlama Teşkilâtı) destekler sayesinde yolsuzluklar başarılı olmuştur. Ayrıca bay müteahhit kardeşi ve diğer iki «mepus bey»ler» ve de onlara dayandığı TEŞKİLAT sayesinde milyonları kaldırabilmiştir. Beri yandan gübre fabrikasındaki Türk vatandaşı İngiliz ve Kuveyt'in beynelmilel TEŞKİLAT'ına karşı tek başına kalmış ve harcanmıştır. Yerli - yabancı parababalarıyla mücadele başını tutanlar, hükûmet etmek ve zafer kazanmak için işçi sınıfımız öncülüğünde, Tüm Türkiye Halkı, birleşmeli, teşkilâtlanmalı ve siyasete el koymalıyız.

DEVRİM

Devrimci, Devrim oku

Devrim okut

Dostlar işçi tiyatrosu

Alpagut Olayı

8-9 Mayıs 1971 saat 20.00

TOS Salonunda

ADRESİ: VEZİRÇEŞME SOK. NO: 3 (PERTEVNİYAL LİSESİ ARKASI) AKSARAY

Yeni zamlar

(Baştarafı 1. sayfada)

- Halkımız zaten işsizlik ve pahalılığın pençesinde kıvranmaktadır.
- Yeni zamlar emekçi'ye bu kez indirilen yeni darbelerdir.
- Zamlar [illegible] ki üç beş kuruşu daha tırtıklamak için birbirinin peşinden gelmektedir.
- Zamlarla tırtıklanan paraların büyük bir kısmı, dönüp dolaşıp finans kapitalin elinde toplanmaktadır.
- Reform maskesini takınan hükümetin bu maskesini düşürmeli ve mahiyetini halkımıza anlatmalıyız.
- Kabineye alkış tutan bir takım [illegible] bugün burjuva [illegible] halka karşı [illegible] teşhir etmeliyiz.

KENDİ KUYULARINI KAZIYORLAR

- Finans kapital ve ortakları bu zamlarla her gün biraz daha batağa saplanıyorlar. Halkımıza karşı attıkları her adım onların biraz daha kuyusunu kazıyor.

HALKIN SABRI TÜKENİYOR

- Sömürü - zulüm altındaki halk kitlelerinin sabrı tükenmeğe başlamıştır.
- Halk bıçağın kemiğe dayandığını hissetmektedir.
- Halk yavaş yavaş bilinçlenip teşkilâtlanmaktadır.
- Türkiye büyük patlamalara, büyük devrimci mücadelelere gebedir.
- Ve patlamalar emekçi halkın kurtuluşuna yani devrimin nihai zaferine kadar sürecektir.

Karaosmanoğlu

(Baştarafı 1. sayfada)

duklarını» söylüyor.

Ekonomik krize çözüm; yerli - yabancı parababalarının «kredi musluğu» olan bankaların, dış ticaretin, Ağır Sanayinin yeraltı ve yerüstü madenlerimizin millîleştirilmesi ile mümkündür.

Meclisteki halk düşmanlarından bu işleri beklemezdik.. Ya peki, bu kabine yapacak mıdır? Şüphesiz ki, hayır.

Biz, İşçi Sınıfı sosyalistleri olarak bu gerçeği biliriz ve emekçi halk kitlelerine kendi programımızı, hedeflerimizi anlatırız. Birtakım reform yutturmacalarıyla halkımızın aldatılmamasına çalışırız.

Proletarya öncülüğündeki halk kitleleri bilfiil mücadele ederek iktidara gelecekler, yani devrimin zaferini gerçekleştirecekler ve kendi programlarını uygulayacaklardır. Bundan kimsenin şüphesi olmaya.

NOT: Burada birkaç nokta...

DUYURU

1 — Abone süreleri dolan okuyucuların, aboneliklerini en kısa zamanda yenilemeleri gerekir. Abone bedelleri aşağıdaki iki yolla gönderilebilir:

a) Banka yoluyla: Hesap no: 38 Lâleli İş Bankası Şubesi

b) P.T.T. yoluyla: Sosyalist Gazetesi, Lâleli Cad. Çelebi Palas Apt. 1/3 Lâleli - İstanbul

c) P.T.T. ile gönderilen paraların Yazı İşleri adına gönderilmeleri duyurulur.

2 — Adresleri değişen veya değişmek üzere olan abonelerin yeni adreslerini gazeteye bildirmeleri...

SOSYALİST

SOSYALİST SENİN GAZETEN
ABONE OL
ABONE BUL
BAĞ KUR

Sosyalist

DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ

EKONOMİK KRİZ HIZLA DEVAM EDİYOR

1500 PROFİLO İŞÇİSİ DE GREVE GİTTİ

Yahudi parababalarının 1953 yıllarında çok az bir sermaye ile kurduğu PROFİLO ANONİM ŞİRKETİ'nde çalışan işçiler, yeni ve zorlu bir mücadeleye girdiler.

Buzdolabı, çamaşır makinası, ve gaz sobası imâl eden bu işyerinde memurları hariç 1300 işçi çalışmaktadır.

Pastadan bir kıl koparma nitelikli istenilen haklar karşısında bile daha (işveren) iki eli, iki ayağı ile direnmektedir.

Günde 375 adet buzdolabı, 150 adet çamaşır makinası ve senede 5000 adet gaz sobası imâl ediliyor.

Devalüasyon öncesi bu malların piyasa fiyatı; buz dolapları 3500-4500 TL. çamaşır makinaları 3000-3500 TL., sobalar 1100 TL. si idi. Yani işyeri (Devalüasyon öncesi) günde; 1.5 milyon liralık buzdolabı, 487 bin liralık çamaşır makinası, 15.300 liralık soba üretmekteydi. Bir sene için hesaplarsak; senede; 540 milyon TL. lık dolap, 173 milyon 320 bin TL. lık çamaşır makinası 5.5 milyon TL. lık gaz sobası imâl ediliyor. Toplam olarak bir senede işyerinde 720 milyon TL. lık değer yaratılıyor.

GREV, İŞÇİ SINIFININ MÜCADELE OKULUDUR

İşçilerin aldıkları ücret ise (ortalama) saat ücretini 300 kr. tan alırsak; 1300 işçinin bir günlük ücret tutarı 31.200 TL.'sı, bir senelik ise 11 milyon 232 bin TL. sıdır.

İşçiler şimdi eski saat ücretlerinin üzerine 120 kr. zam istiyorlar. Ayrıca patron tarafından hiç biri kabul edilmiyen Sosyal Hakları da, saat ücretinde ancak 100 kr. yapar. Bu zam farkı ise, senede (saat ücreti ve sosyal haklar toplamı) 8 milyon TL. sı etmektedir.

Yukarıda işçilerin senede 720 milyon TL. lık değer yarattıklarını görmüştük.

Dolap, makina ve sobalar fabrikaya 363 milyon 350 bin liraya mal oluyor. Bunun 11 milyon 232 bin lirası işçi ücreti geri kalanı malzeme, makinaların yıpranma payı olmaktadır. Parababası böylece bir senede 370 milyon lira kâr etmektedir.

İşte kabataslak görüldüğü gibi: İşveren bir senede tek başına 370 milyon lira kâr ediyor ve işçiler patrondan senede hem de 1300 kişi için 11 milyon 232 bin lira istiyorlar.

Bu iş ayının, pastadan bir kıl koparmağa benzemektedir. Fakat buna rağmen işveren direnmektedir. Çünkü, elinde biriktirmiş satamadığı mallar vardır. Kendisi de bir kriz içindedir. Bu yüzden de elinde birikmiş olan malları grev [illegible] satış [illegible] lemi ile fabrika dışına çıkartmış ve depolamıştır.

Halkımızın günden güne yoksullaşması sonucunda mallarını tüketmek için ne yapacak? Ya tensikat (İşçi çıkışı) yapacak, yahut da fabrikayı bir süre durduracak.

İşte işveren bunun için direnebilmektedir. Bunun için grev süreleri uzamaktadır.

İşçi arkadaşlar atacakları her adımda temkinli davranmak zorundadırlar. Herşeyi önceden hesaplamalıyız. Ancak böylece vurduğumuz yerden ses gelir. Yâni isteklerimizi kabul ettiririz.

Fakat şunu da hiç bir zaman unutmamamız lâzımdır. İşçi sınıfının nihai kurtuluşu iktidara geçmesi ile olur. Yoksa alınan her ücret farkının bir müddet sonra yok olduğunu hepimiz biliyoruz. İşverenlerin hem sendikalaştıklarını, hem de partiler etrafında birleşip iktidara hâkim olduklarını da biliyoruz. Bizler de sendikalaşmakla beraber aynı zamanda bir parti etrafında da birleşmeliyiz. Fakat bu işçi sınıfının partisi olmalıdır.

Partisiz işçi sınıfı başıbozuk bir orduya benzer. Başıbozukluktan kurtulmanın ilk şartı proletarya (işçi sınıfı) partisi içinde birleşmektir.

Yiyin efendiler yiyin

İller Bankası'nda 1 milyon 600 bin liralık bir yolsuzluğun çok ilgi çekici bir hikâyesi var:

Olayın dört kahramanından ikisi AP Milletvekili, diğer ikisi de karı-koca! Kadın İmar İskân Bakanlığı *MALİ İşler* Müdürü. Her ne sebebdense (!) soyadı kocasının soyadını tutmuyor. Kocası da müteahhit. «bir teşebbüs» yapıp milyon kırıyor. Son olarak İçel'in Gülnar ilçesinde *«Gecekondu Önleme Bölgesi»*nin müteahhitliğini almış. Köylerinde topraklarını kapırıp [illegible] kaçan topraksız ve az topraklı halkımız önce gecekondulara balık istifi doldurulmuştu. Şimdi aynı zamanları bir yol daha soymak için «Gecekondu Önleme Bölgesi» seçilmiş. Müteahhit Bay G. O.'da paranın kokusunu almış, hanımı Bayan O. B.'in yardımıyla ihaleyi kazanmış. Hanımının görevi yolsuzluğun devlet dairesinin içindeki kısmını idare etmek!

Tabii ki bu «iş» siyasi kodamanların yardımı olmadan becerilemez. Böylece AP Nevşehir Milletvekili Bay Esat Kıratlıoğlu ve AP Kayseri Milletvekili Bay Şevket Doğan da takıma katılmış. E. Kıratlıoğlu eski İller Bankası Genel Müdürü. Hem devlet dairesinden tecrübeli hem de Sinai Şirketi'nden (Hatırlanacağı gibi Esat Kıratlıoğlu'nun adı Sinai şirketindeki tam 100 milyon liralık bir diğer yolsuzluğa da karışıvermişti) Kayserili mepus Şevket Doğan da boş değil. o da İller Bankası Malzeme Dairesi'nin eski başkanı. Dört kafadar biraraya gelmişler ve 1 milyon 600 bin lira ufak bir ihale numarasıyla fakir halkın cebinden zengin beylerin cüzdanına girmiş. «Hürriyetçi Kalkınma» deliliğin böyle olması.

Yerlisi böyle yaparsa yabancısı ne yapmaz? İkinci olay da İçel vilâyetinden: Bir Kuveyt şirketi ile Azot Sanayii (Türk) anlaşıyorlar. Mersin'le ortaklaşa bir gübre fabrikası kurmaya girişiyorlar. Kuveyt şirketi beri yandan bu fabrikanın ihtiyacı olan amonyağı imâl edecek diğer bir fabrikayı da Kuveyt'te yapmaya başlıyor. Böylece yabancı şirket hem gübre fabrikasına amonyak satarak hem de gübrenin kârına ortak olarak çifte kâr elde edecek. Nasıl olsa amonyaksız gübre olmaz. Kuveyt şirketi gübre fabrikasının şahdamarını elinde tutuyor demektir.

Velâkin hesapta ufak bir aksaklık oluyor. Kuveyt'teki fabrikanın inşaatı gecikiyor. Beri yandan Akdeniz Gübre Sanayii Anonim Şirketi'nin idare heyeti Başkanı bir Türk. Mersin civarında azot imâl edecek bir tesisin kurulması için kolları sıvıyor. İşte burada yağlı kazanı elden gideceğini fark eden Kuveyt şirketi, Mersin'deki müdürü bir İngiliz'in marifetiyle tekerine çomak sokuyor. İngiliz müdürün görevi gübre fabrikasının inşasının yavaşlatmak ve İdare Heyeti'ndeki «işgüzar» vatandaşımızı yerinden söküp atmak.

Önceleri «işgüzar» Türk başkan çıkıyor. İs-

(Devamı 2. sayfada)

Teksifle birleşen patron 100 işçi ailesini aç ve sefil bıraktı

Herekeliler Mensucat işçileri, bir yıldan beri bazı haftalar paralarının yarısını alıp yarısını alamıyorlar.

1 Nisan 1971 de işçilere hafta sonunda 60'ar TL. verildi. İşçiler kabul etmediler. İşçi bir gün sonra üretim yapabilmesi için lâzım olan parayı alması gerekir.

Ertesi hafta patron işçilere 30'ar TL. veriyor. İşçilerin tüketim masrafları eline geçmeyince, artık bıçak kemiğe dayanıyor. Bağlı bulundukları TEKSİF Sendikasına durumu bildiriyorlar. Sendika işçilerin yaşaması için lâzım olan parayı almak için mücadele edeceğine, işçilere çalışmalarını emrediyor.

Sendikanın satılmış olduğunu gören işçiler «kendilerini ancak kendileri kurtaracağı» ilkesiyle 12 Nisan 1971 Pazartesi günü direnişe geçiyorlar.

Banka ve şirketlerde hâkim-i mutlak olan Yahudi parababalarıyla bütünleşen, yerli parababaları, halkımızın olduğu gibi, serbest rekabetçi kapitalisti de (vahşi) yoksulluğun pençesine itelemektedir.

HEREKELİLER Mensucat fabrikasının tam kapasitesi 250 işçi. Bu duruma göre 250 kişilik fabrikada 98 işçi çalışmaktadır. Patron, işçilere 284 bin lira borçlu durumda. Patronun toplam borcu 8 milyon liradır.

1970 yılının Nisanında işçiler direnişe karar verdiler. Bir yandan patronun bu durumuna acıyan işçiler, bu sırada sarı TEKSİF Sendikasının Başkanı ABDULLAH ASLAN tarafından uyutuldular.

Nasıl olsa büyük balık (sermaye) küçük balığı (sermayeyi) yutacaktır. Bu egemen kapitalizmin yasasıdır. 98 tane işçi ailesini bir patronla satılmış sendikanın [illegible] sürüklemiye hakkı yoktur.

İşçiler direnişe geçtikten sonra hiç hâdise çıkarmadan, çalışma bakanlığına telgraf çektiler: «Biz 100 işçi İstanbul, Küçükköy'de kurulu Herekeliler Mensucat fabrikasında çalışmaktayız. İşyeri hâlen, Şubat Mart 1971 ücretlerimizi vermedi. Ayrıca toplu sözleşme ile verilen haklarımızda ödenmedi. Biz 100 işçi çoluk çocuğumuzla perişan durumdayız. Sayın Bakanlığınızın yakın ilgisini bekliyoruz.»

«14/4/1971 günü üç müfettiş geldi durumu tesbit edip gitti. Meğer müfettiş bizi uyutmak için gelmiş.»

«15/4/1971 günü patron bizi işten atarım diye tehdit etti.»

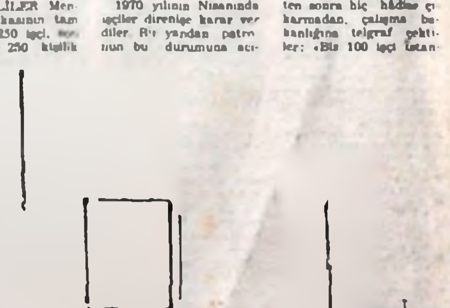
«16/4/1971 Sabahleyin kapıya sivil polis diktiler. Buda yetmiyormuş gibi akşam saat 5 de Küçükköy Jandarma karakol çavuşu (uzatmalı) geldi: «— Sizin yaptığınız kanunsuzdur.» Bizde parayı [illegible] biriktiğini, paramızı vermediğini söyleyince «Vurup kırmayın, partona dokunmayın...»

Herekeli işçi arkadaşlar kanuni hakları için direniyorlar. Karşılarına patron çıkıyor, satılmış TEKSİF çıkıyor, halkın güvenliğini sağlamakla görevli polis, jandarma çıkıyor. Açıkça Herekeli işçiler çeşitli yollarla kıskıvrak bağlanmıştır.

Bu bağı ancak işçi sınıfının siyasal mücadelesini yürütecek, iktidara yönelik İŞÇİ SINIFI PARTİSİ çözebilir.

Öyleyse PARTİmizi kurmak için DERLENELİM.

TEKSİF hainini fabrikadan atalım.

SARI SENDİKA OYUNU

ZULMÜN HESABINI MUTLAKA SORACAĞIZ

Bağlı bulunduğumuz Teksif Sendikası, Topkapı Maltepe Şubesi 6 günden beri yaptığımız direniş boyunca iş yerine hiç uğramadı. Sendika bir ay oldu *verilmeyen haftalıklarımızın sebeplerini işverene gelip* soramıyor. Küçükköy Jandarması ile işvereni gönderiyor. Biz de «bir ay oldu beş kuruş para alamıyoruz. Açlık başımıza vurdu, çocuğumuz [illegible] bir durumdadır. Bu şart'larda çalışamayız» diyoruz.

Yine 17/4/1971 günü jandarma başkısı ile bizi karakola götürüp nezarete alacaklarını, hareketimizin suç olduğunu söyleyip üzerimize yürüyerek bizleri korkuttular. *Ancak bir haftalık yevmiyelerimizi verdiler.*

Başçavuş, uzatmalı çavuşa çalışmak istemeyenlerin isimlerini yazmasını emretti. İsim vermeyen 98 kişiden, 20 kişi kaldık. İsim yazılmayan bu 20 kişiye de baskı yapılınca bizde de Pazartesi günü çalışmak kararı almaya mecbur olduk.

Başçavuşa derdimizi anlatınca o da [illegible] «Şu adamlara *hiç olmazsa ekmeklerine tuz katabilecek* kadar para verin» dedi.

HEREKELİLER FABRİKASINDAN BİR İŞÇİ

Sosyalist
DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ GAZETESİ

Sahibi ve Başyazarı: Dr. Hikmet Kıvılcımlı
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Hidayet Kaya

İdare Yeri: Laleli Cad. Çelikyalaz Apt. 1/3 - İST.
Ankara Bürosu: Sümer Sokak Venüs Apt. Daire 13 Demirtepe — Ankara

Abone şartları: Yıllık: 50 TL.
6 Aylık: 25 TL.
3 Aylık: 12.5 TL.

Hesab N. [illegible] Laleli İş Bankası Şubesi

Baskı: Vatan Matbaası

HİLVAN ZİRAAT BANKASINDA PATLATILAN DİNAMİT

Hilvan 100 köyü 2 Bucağı ve 28.000 nüfusu ile bir ilçe, halkı tamamen tarımla uğraşıyor. Sulak arazi çok az olduğundan yalnız buğday ve Arpa ekimi yapılır. Bölge kurak bölgesidir. 1949 yılından beri süne haşaresinin etkisi altındadır.

Çiftçisi çok güç şartlar altında çalışmasına rağmen çiftçi tefecinin tuzağına düşmüştür. Ziraat Bankasının verdiği krediler çiftçiyi tefeciden kurtaramamıştır. 966 yılında bankasına atanan Müdür Fehmi Oğuz çiftçilerle ilgilenmiş çiftçiye yararlı olduğu kadar bankanın kuruşu [illegible] Bu sırada Ziraat Bankası gerçek çiftçinin umudu haline gelmiş ve dinamik çalışma devresine girmiştir.

Zamanla Beşir Fırat Bankanın Müdürüdür bu sırada genel Müdürlükçe yapılan özel tahkikatla bankanın durumu sarsılıyor. Beşir Fırat'ta Hilvan'dan iyi not almadan başka yere atanıyor, bundan sonra bankanın sorumluları (soy adlarını bilmiyorum) Muhasebeci Rifat ile Zirai Krediler şefi Ali iş başındadır, çok kısa bir süre içerisinde belli [illegible] kimselerle kalabalık [illegible] yapılarak yüz binlerce çarçur edilmiştir. Tefecilerin elinde kıvranan çiftçinin korunması gerekirken [illegible] göre hareket etmişlerdir. Çoğunlukla muameleler [illegible] yapılmış ve cüzdanlara geçirilerek [illegible] bu paralar çekilmesi [illegible] gidilmiştir. Genel Müdürlüğü dikkatini çekmiş olacak ki Ziraat Bankaları Hilvan tasarruf cüzdanı taşıyanlara ödeme yapmamıştır. Müfettişlerinin kontrollerini yapıyor ve her şey açık seçik meydanda iken ne garipdir ki [illegible] Memleketi olan [illegible] Türkiye'nin en güzel ilçesi [illegible] atanıyor ve nihayet 1969 yılı [illegible] Bankanın sorumlusu Vehip Timur bu [illegible] günü Araban ilçesinde görevi başındadır. [illegible] G. Antep [illegible] genel müdürlüğün özel [illegible] muamele yapılmıyor duyduğumuza göre Genel müdürlük yetkilileri Hilvan Bankasında dinamit patlatmış tamir edilmeden hiç bir muamele yapamayacak diyorlar.

Şimdi bir vatandaş olarak soruyorum bu dinamiti kim patlatmıştır. Hiç bir muamele yapılmadığına göre ortada fevkalâde bir durum vardır. Suçlu kimdir yetkililer bu suçlular hakkında ne gibi bir muamele yapmışlardır. bir yandan sorumsuzluk duygusundan yoksun memurlarımızın durumu bir yandan töhmet altında bırakılan 28.000 Hilvanlı.

Tekrar belirtmek isterimki politik amaçlarla belli bir kaç kişiye yapılan özel tahsisler Ziraat Bankasının kredi mevzuatına uygun olmadığı gibi buradaki memurlarının sorumsuz davranışlarına kredi olmuştur.

NOT: Hilvan Ziraat Bankasının 57 milyon alacağı vardır. Bu 57 milyonun çoğu [illegible] çekilmiştir. Tekrar tahsil edilmesi imkânsızdır.

HİLVAN HALKINDAN
ABUZER AKSAKAL VE ARKADAŞLARI